

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előzetési árak:		Videkre:	
Helyben.	10 kor. — ill.	Egy évre	6 kor. — ill.
Egy évre	50	Fél évre	30
Fél évre	25	Negyed évre	15
Negyed évre	12	Egy nóra	7
Egy nóra	6	Egyesszám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BEHEDIK JÁNOS.**
Felelős szerkesztő: **II. HORICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasábon petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosabban. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A Hortobágy hasznosítása.

Ezen a czimen a Szabadság 27-ik számában egy közlemény jelent meg Dr. Bartha Béla urtól, a melyben azt mondja, hogy az a meggyőződése, hogy a művelt Európában annak a Magyarországnak a szívében, mely ma már sokkal inkább nyugoteurópai kultúrallam mint nem az, sokáig nem tarthatja fenn azon állapotot, hogy egy 40000 kath. hold terület teljesen extenzív gazdálkodás alatt álljon stb.

Az én egyszerű felfogásom szerint az a Hortobágyon üzött legelő, vagyis külterjes gazdálkodás nem zárja ki, hogy okszerű ne legyen, mert láttuk azt a zombolyai s több más alföldi uradalmakban, a hol nem olyan mint a Hortobágyon, hanem sokkal jobb földek vannak, úgy hogy mind feilehetne szemérmelésre használni nagy területek vannak legelőnek fenn tartva és még sincs senkinek sem eszében okszerűtlen gazdálkodásnak minősíteni. Mert mindenki tudja azt, hogy legelő nélkül jó igás állatokat nem lehet nevelni és mostani nehéz gazdasági viszonyok közt minden szakemberünk és jobb gazdáink azt hangoztatják, hogy hozunk gazdaságunkban helyes arányokat, t. i. a szemtermelés mellett az állattenyésztésre is fordítsunk nagyobb gondot. Tudják ezt ott, csak Dr. Bartha Béla ur gondolja, hogy nem törhető Magyarország közepén a Hor-

tobágyon divó legelő gazdálkodás. Debreczenek úgy hallottam körülbelül 172 ezer kath. hold földje van, közte a Hortobágy kivételével alig van legelő s a mostani 6 frtos buzaárak mellett nem volna vétek Debreczen ház és tanya birtokosait az állattenyésztéstől nagy részben megfosztani, azokat a ház és tanya birtokosokat, akik az ötvenes években megváltották, de még akkor nem gondolták, hogy valaha az ő érdekeiknek, — akik eddig is fenn tartották és ezután is fenn fogják tartani Debreczent, — ellentétben jöjjenek a város önös érdekeivel s és város novére iratták.

Szegednek is, mikor ott jártunk úgy hallottam, 27000 kat. hold közlegelője van, még sem mondja senki, hogy okszerűtlen ma már azt a legelőt legelőül használni s fentartani tovább.

Hogy a város összességének is haszna legyen belőle, nagyon is kétséges, mert azt a 10,000 holdat, ha egy darebban mérnék ki, majdnem a közepén kellene kiszakítani, csak akkor is jelentékeny részét csak legelőnek használhatják és a mai buza árak, meg a nehéz munkás viszonyok mellett nem igen adnának még 8 frtot sem holdjaért. Természetes a szükséges épületekkel is el kell látni és azután a megnövekedő adó, meg más egyéb terhek, a mit most is fizetünk s amit aránylag arra is ki kellene vetni, nagy részben felemészténé a jövedelmet.

Azt is mondja dr. Bartha Béla ur, hogy az ingatlan vagyon helyes megosztásához járul Debreczen, ha azt a 10,000 holdat 20—30 holdanként parcellázza, hiszen ezt most is 25—50 és kis közep 100—150 holdas birtokosok használják és egy ház és tanya birtokos sincs a használatból kizárva. Sőt még a lakók is legeltethetnek, azok a lakók a kik közül egy némelyekre nagyon is rá illik az a magyar közmondás: fogadd be a tótot kiver a házból. Azt kértem dr. Bartha Béla urtól, mi haszna lenne belőle az államnak, ha az egyik kis birtokostól elveszik és a másiknak adják. Ott van pl. a szomszédos B.-Ujváros község, 58000 holdnyi határából a 13000 lakosu község csak mintegy 8000 holdnak a tulajdonosa. Ebben a 8000 holdban benne van a közlegelőjük is.

Bérelt földje nagyon kevés van, ott van mellette a káptalannak a Margita nevű pusztája, amelyekből néhány nagy tőkével rendelkező polgártársunk meggazdagodott, a szegényebb nép rovására, de a tulajdonosok kényelmesebbnek látják így adni ki mint Dr. Bartha Béla ur által mondott módon, vagyis parcellázva. Pedig nem e lenne helyesebb, hogy az az óriási területből a szegényebb osztálynak igényeit kielégítsék?

A öntözéstől sem várunk sokat. Mikor a bizottság kiment a Hortobágyra, hogy

A gólya.

Parancsszóra, intelemre
Még a gólya idegenbe,
Andalogva tovaszárnyal,
Nem törődve száz halállal.

De mielőtt útra kelve
Tengereken átrepülne:
Letekint a rónaságra,
Visszahuzza szárnya-vágya.

Még egyszer a fészkére száll,
Elremegve féllábra áll;
Majd egy kicsit kelepelget
Könnyíti a gólyalelket,

Eltekint a messzeségbe,
Fájás támad a szívébe.
Talán sirna — hogyha tudna,
Búcsú-könnyel menne utra . . .

De nincs könyve a madárnak,
Bárhogy emésze a bánat:
Örömebe elhullata
A mikor a szárnyat kapta.

Am, köny nélkül a fájdalom
Mint a tüzláng: éget nagyon.

Érzi ezt a gólyaszív is,
A mikoron elbucsúzik.

Szarkalábak, tulipánok,
Aranselymű délibábok . . .
Mindegyiknek az emléke
Benne ragyog a szívébe'.

Hát a ménes, meg a gulya,
Gulyakolomp muzsikája! . . .
Emlékebe tükröződnek,
Kedvesek a gólyaszívnek.

Dilimadár*) tilinkója
Szerterepen — siratóra;
Gólyakelep ráfelelget,
Megillet az minden lelket . . .

Minden érti, jól tudja már,
Mit nyelvel a gólyamadár . . .
Sóhajtozó szava támad
A szellővel a pusztának.

Délibábok léghulláma
Káprázatot ont a tájra;

*) Egy pusztai sneffaj (Totanus calidris) melyet a pusztai pásztorok szólásáról így neveznek

L. K.

Selyemfényű hajzatával
Bucsut int az árvalányhaj . . .

Visszaint a gólyaszárnya —
Árnya a földet cikázza:
A szikhatat akként méri,
Mintha lába kelne néki.

A pusztai csárda mellett
Még az érbe leterelget.
Kihallik a nótá árja,
Czimbalomszó a pusztába.

Hallgatja a gólyamadár
A mint a dal feléje száll.
Lelke besir a nótába —
Keserű a válas átka! . . .

Bodri kutya vakkint néki,
A mikor a határt méri,
Bolint az akáczfalombja
Bucsuzóra, siratóra . . .

(Budapest.)

Lakatos Károly.

az öntözésre szánt 300 holdat kijelölje, azt mondra a kultur mérnök, egy jelen levő bizottsági tagtól hallottam, hogy körülbelül 100 frtban fog kerülni csak az elegyengése holdanként. Hol vannak még a szükséges gépezetek és azoknak üzembe tartása is menyibe fog kerülni?

Azt a 30000 holdat a mit semmire sem lehet használni mir most ha megakarnánk öntözni, mennyi kiszámíthatatlan, óriási költségbe kerülne. És mit érne vele a legeltető közönség, ha 20 frtba kerülne egy jószág a nyári legeltetése. Hiszen a szomszédos pusztákon 10 frtért kapunk olyan legeltetőt egy-egy drb. jószágra, a melyikről nem szorul haza nyárban. Ki hajtja ki jószágát a Hortobágyra? Avagy megszokták már a telepítő és öntöző urak, hogy ezzel is úgy járjanak mint a bérpalotával, hogy beleadjuk a sok pénzt s a jövedelem meg vajmi kevés lesz? És aztán mennyi árok lenne azon s hogy járna keresztül rajta az a jószág, mikor azon a víz át nem eresztő talajon, ha egy kis víz összegyűl, a körülötte levő talajon már kiaszott a növény. A föld azt a vizet be nem issza s el nem tűnik onnan, míg a levegőbe fel nem száll. Már most az ilyen árokba hány jószág fog beledölni. Vagy talán hidakon lehet majd azokon az árkokon közlekedni? Milyen hosszú s hány ilyen hidra van szükség és milyen nagy költségbe kerülne azoknak az előállítására, azt el sem tudom képzelni és azt még kevésbé, hogy fognak egy ezer darabból álló gulyát azokon a hidakon keresztül hajtani.

A helyszínen való istállózással sem érnek sokat, mert a kinek jószága van, annak tanyaföldje is van, ahol takarmányt termeljen, amit aztán télen feletet, hogy a szükséges trágyával ellássa földjét.

Hogy a város piacáruak hasznárá lenne az a telepítés, nem hiszem. Tudjuk azt, hogy az a hely 45-50 km-nyire van a várostól és amikor 15-20 km-nyire fekvő nagy községekben vásárolhat és eladhat az a Hortobágyon lakó telepes, nem hiszem, hogy az 50 km-nyire eső Debreczenbe jöjjön.

Én fel ajánlom szerény fogatomat dr. Barta Béla urnak, hogy márcziustól novemberig minden hónapban egyszer körüljárjuk a Hortobágyot, hadd ismerje meg azt közvetlen szemléletből és ha megösméri, erős a hitem, hogy másképpen fog gondolkodni a Hortobágy felől.

ifjabb Kertész István.

A magyarok és a szászok.

A „Debreczen“ mult évi folyamának utolsó idején több cikk jelent meg e b. lap hasábjain, mely tárgyilagosa, komoly hangon, békülékeny szellemtől áthatott irányban fejtegette azt a nálunk meglehetősen szokatlan kérdést, hogy okvetlenül szükséges-e nekünk magyaroknak hadilábon állani az erdélyi szászokkal, holott több jel és példa mutatja azoknál az irántunk való jóindulatot, csak nem kell mesterségesen szítani közöttünk a nemzetiségi gyűlölködés üszkét.

E városhoz nekem is van szavam s

köszönettel veszem, ha a politikai — de csak politikai ellenfél irata előtt megnyitja a t. szerkesztő ur lapja hasábjait. Teheti ezt annyival is inkább, mert cikkemnek pártkülömbőség nélkül hasznát veheti esetleg akármelyik, gyermekét német nyelvre taníttatni akaró szüle.

Most a helybeli ev. ref. főgymnasium második osztályába járó fiacskamat a mult 1901-2 tanévre, mint akkor gymn. első osztályu tanulót, német szóra akartam küldeni, s e végből előzőleg egyik ünnepi szünetet arra használtam fel, hogy beutaztam az erdélyi szászok földjét, s ott néhány városban megfordulván, végre is Segesvárot állapodtam meg, hova kis fiamat 1901. aug. havában csakugyan elvittem s az ottani szász főgymnasium első osztályába beíratam.

A kis fiúnak kellő elhelyezése után, a szülők részére való tájékoztatás céljából egy cikket írtam 1901. augusztus vagy szeptember hónapban a „Debreczeni Protestáns Lap“ hasábjaira „Német szóra“ cím alatt, melyben elszámoltam azzal, hogy mi indított engemet Segesvár kiválasztására; írtam arról, hogy miként fogadtak engemet a szász tanárok, miként nyilatkoztak tervemről, hogyan nyugtattak meg, hogy ha a magyar fiu megtanulván jól a német nyelvet, fel tudja a szellemi küzdelmet venni a szász fiukkal, ok azt minden nehézség nélkül az osztály elsői közé emelik; a miről engemet a Segesvárot lako magyarok, élő példákra hivatkozással szintén biztosítottak, írtam Segesvár remek fekvéséről, az ellátás olcsóságáról.

Cikkemet a Segesvárot megjelenő „Schässburger Zeitung“ nemetre fordítván, igen megleghangu bevezetéssel kiadta, s mondták is és tapasztaltam is, hogy az én egyszerű cikkem szintén hozzájárult a maga quótájával annak a követésre méltó, föltétlenül bizalmas és barátságos viszonynak szilárdításához, mely e szász városban a magyarok és szászok között uralkodik.

Kis fiam, a magyar fiu, pár hetig tartó nagy betegsége idején a város közönsége osztatlan részvételnek, őszinte érdeklődésnek tárgya volt; tizenegy hónap alatt igen tisztességesen megtanult németül, s én minden szülőnek melegen ajánlom, hogy Segesvárra vigye gyermekét német szóra.

A cserét ott nem ismerik, de könnyű szerrel meglehetne ott ez intézményt ismertetni. Szívesen felajánlom e tekintetben — ismerős levén az ottani viszonyokkal és több egyénnel — szívesen felajánlom bárkinek is e tekintetben való tájékoztató felvilágosításaimat.

Csiky Lajos.

Ujévi tisztelgések Debreczenben.

A hivatalos világ miut minden évben, ugy az idén is kivette a maga részét az ujévi tisztelgésekből. Ezuttal a tisztelgések felé nagyobb érdeklődés fordult, amennyiben Kovács József, Debreczen uj polgármesterének első hivatalos szereplése az volt, hogy a város tisz ikarát ő vezette a főispán elé és ő is üdvözölte a tisztikar nevében.

Jóleső örömmel jegyezzük fel a főispán nyílt, hátaozott kijelentéseit azokról az irányelvekről, melyek őt a város intézésében vezetik és azokat a megleghangu őszinte szavakat, melyekkel az uj polgármesterről, Kovács Józsefről megemlékezett.

Ezek mellett a főispán szavai arról is

meggyőzhettek mindenkit, — és ez fényes czáfolata annak a nem minden érdeknélküli, bizonyos oldalról eredő mende-mondának — hogy a főispán nem keserítette el a tisztujítás eredménye, esze ágában sincs megválni és most az uj városi tisztikarral még nagyobb lelkesedéssel, szeretettel akar és fog a város közügyeinek intézésében részt venni és dolgozni.

Az ujévi üdvözlésekről különben a következő tudósítás számol be:

(A városi tisztikar az uj polgármesternél.)

Isteni tisztelettel kezdette meg a városi magisztratus a felviradt uj esztendő. Reggeli kilencz órakor Kovács József polgármester vezetésével a református nagytemplomba vonult a városi tanács, a hol végig hallgatta Dicsőfi József szép predikációját. Isteni tisztelet után testületileg vonult vissza a városházára a hol tíz óra után folyt le az uj polgármester üdvözlése.

A tisztikar uevében Vecsey Imre főjegyző üdvözölte az uj polgármestert.

Elhangzott ajkainkról — kezdette — a zsoltár: Te benned biztunk eleitől fogva. Biztunk te benned is uj vezetünk. Kedves uj polgármesterünk es hisszük, hogy hűséges safaája léssel azoknak törekvéseknek, a melyek e város anyagi boldogulását, szellemi előhaladását czelezzak. Egy munkában eltöltött élet volt a lelepett polgármester élete, az lesz, hisszük, az uje is. Beszéde további részen utalt a város nehez anyagi viszonyára és annak a hitnek adott kifejezést, hogy az uj polgármester meg fogja találni a módot, a mely a város érdekeinek teljes győzelmét juttatja érvényre.

Kovács József polgármester meghatott hangon mondott erre köszönetet.

Jólesik neki, — így kezdi beszédét hogy most mikor hivatalat elfoglalja, hivatalos, komoly arcok helyet az őszinte szeretet megnyilatkozásai fogadják. Engedjék meg, hogy ugyan olyan őszinte barátsággal es szeretettel kérje őket arra, hogy nehéz munkájában segítségére legyenek. A tisztujítás előtt bizonyos elégedetlen hangok emelkedtek fel a tanács működése ellen. Ő mindent el fog követni, hogy ezek hangok rövid időn elhallgassanak. Ő rendszerető ember s alkalmat fog keresni arra, hogy rendszeretét érvényesítse. Ezt tüzte ki legfőbb feladatának, de tekintsek ezt közös czélul tisztviselői tarsi is. Ő benne munkatársat, barátot lássanak, de a ki mindenkítől elvárja azt is, hogy kötelességüket teljesítsék. Az ujévi üdvözlésre hasonló jó kívánságokkal válaszol s boldog uj évet kíván tiszt-társainak. (Éljenzés.)

Ezután a polgármester kezét fogott az őt üdvözlő tisztviselőkkel.

(A helyőrség tisztikara a polgármesternél.)

A tisztikar üdvözlése után Kaffka Ignác dandárparancsnok vezetése mellett látogatást tettek Kovács József polgármesternél az összes fegyvernembeli tisztikarok küldöttjei s Kaffka parancsnok katonásan szép beszédben üdvözölte az uj polgármestert, abból az alkalmából, hogy hivatalát elfoglalta.

Kovács József polgármester szíves szavakban köszönte meg a szép figyelmet, kérve a tisztikarokat, hogy vele együtt arra törekedjenek, hogy városunkban a katonaság és polgárság közt a példás jó viszony továbbra is fennmaradjon.

(A városi tisztikar a főispánnál.)

A városházánál lezajlott tisztelgés után a városi tisztikar a polgármester vezetésével a megyeháza felé vonult, ahol Puky főispán üdvözölte.

Kovács József polgármester üdvözölte a főispánt.

Nagyon örült annak, hogy ilyen kellemes feladatot kell teljesíteni már hivatalbéli lépésének első napján, hogy a tisztikar jó kívánságait ő tolmácsolhatja. Az emberek működését sokféleképpen bírálja a közvélemény. Mérlegeite a közönség a főispán eddigi működését is mindenki meg van győződve arról, hogy ennek a működésnek köszönhető az, hogy Debreczen közléte egy év alatt egészen átváltozott. Hogy a polgárok érdeklődése feltámadt Debreczen ügyei iránt, hogy felebredt bennünk a város iránt érzett, de sokáig néman maradt szeretet, ez a szép siker a főispán legfőbb érdeme. Kéri a főispánt, hogy haladjon csak tovább is a kitűzött cél felé. Azon az uton, amelyen elindult. A jövőre felajánlja a tisztikar odaadó munkásságát és kívánja, hogy közös munkájuknak legyen meg a sikere. Végül boldog újévet kíván a főispánnak a városi tisztviselők nevében.

Puky Gyula főispán a polgármester beszédére a következőleg válaszolt.

Mielőtt a szíves jókívánságokat hasonlóval viszonyozná, engedjék meg, hogy egy pár megjegyzést tegyen a lefolyt tisztújásra. Mozgalmas idők voltak azok, mint általában Magyarországon minden alkotmányos mozgalom. De ezek a mozgalmak lecsendesültek s íme itt áll az újra alakított tisztikar, amelyen én az új év alkalmából abban a reményben üdvözölök, hogy a város ügyeinek vezetésében jövőben a legjobb terheknek fognak érvényesülni. Biztosítékát nyújtja ennek az új polgármester is, a kinek ismeretes ügyszere és kötelességérzete, a város ügyei iránt érzett meleg érdeklődése. Két cél vezesse a tisztikart munkájában — első sorban a politikai függetlenség, mert tisztviselőnek tartózkodni kell a partéletben való tevékenyebb részvételtől, a mint ezt a törvény is előírja. A másik az egyetértés, az egymás iránt érzett bizodalom és kollagiális érzület. Teljes egyetértéssel működjenek közre a város javára és ebben a munkában biztosítsanak neki helyet ezután is, mert ő első sorban a város érdekeit tartja szem előtt — s ebben a tekintetben a politikai partokat úgy tekint, mint a vallásfelekezeteket — kiki legyen boldog hite szerint. Erőt, kitartást és boldog új évet kíván a tisztviselőknek. (Éljenzés.)

(A vármegye tisztikara a főispánnál.)

Hajdu vármegye tisztviselői is üdvözölték hivatalos vezéreiket.

Rásó Gyula királyi tanácsos alispán a vármegye tisztviselői nevében **Weszprémy** Zoltán főjegyző üdvözölte, mire az alispán szép beszédben mondott köszönetet. Aztán a megyei tisztikar a főispánhoz vonult — a hol **Rásó** alispán tolmácsolta a jókívánságokat.

(A debreczeni függetlenségi párt újévi üdvözlése.)

A debreczeni függetlenségi párt szintén kivette a maga részét az újévi üdvözlés-

tekből. Elsősorban Debreczen város II. kerületének szeretett s jeles képviselőjénél, a mármár az egész országban tekintélynek örvendő **Dr. Bakonyi Sámuel**nél jelent meg az új év alkalmából.

A független, tekintélyes polgárok, valamint választó kerületének polgárai igen nagy számmal jelentek meg **Bakonyi Samunál**.

Kertész János, a függetlenségi párt érdemes alelnöke tartalmas és igen szép beszéddel üdvözölte a képviselőt. Rámutatott arra az igazán emberfeletti kíváló nagy tevékenységre, melyet **Bakonyi** a múlt országgyűlésen kifejtett és különösen hangsúlyozta azokat a nagy diadalokat, melyeket a párt az ő képviselőisége óta Debreczenben elért és amelyeknek elérésében kiváló, oroszlanrész méltán megilleti a város szeretett képviselőjét, **Dr. Bakonyi Sámuel**et.

Végül biztosította a párt és a polgárság tántoríthatatlan hűségéről és ragaszkodásáról és boldog új évet kívánt.

Bakonyi Samuel hálásan mondott köszönetet az üdvözlésért s arra kérte a megjelenteket, tartsák meg őt továbbra is szeretetükben és bizalmukban. — Beszéde további folyamán felvilágosítást ad és megczáfolja ama szállongó vádakokat, hogy az anyapártban Budapesten nézeteltérések lennének. Ez nem igaz, teljes ott az egyetértés, a mit bizonyítanak különben azok a sikerek is, melyeket a párt elért és felmutathat. Végül kijelentette, hogy az anyapárttal együtt csakis a nemzet jogainak megvédését tartja szem előtt.

További működéséhez a párt és a polgárság támogatását kéri.

*

Bakonyi Sámueltől a párt **Kiss** Albertet kereste fel, hol felkérés folytán **Bakonyi** Samu képviselő tolmácsolta a párt tiszteletét és szeretetét.

Kiss Albert hálásan köszöni az üdvözlést. Majd rámutatott arra, hogy mily sok válsággal kellett a pártnak úgy az országban mint Debreczenben megküzdeni. De a párt nem lankadt és győzelmet is aratott. Jövőben is hasonló győzelmeket, diadalokat kíván a pártnak.

Végül **Kovács** József polgármestert, a függetlenségi párt eddigi elnökét kereszték fel. — **Kovács** Józsefet **Kiss** Albert üdvözölte. **Kovács** József válaszában kiemelte: új állásában is arra fog törekedni, hogy a hozzáfűzött reményeket beválthassa. Kijelenti, hogy mint polgármester is a pártnak hű embere marad és kéri a pártot, hogy új és nehéz tisztségében támogassák őt.

A csarnok mulatsága.

A debreczeni kereskedelmi csarnok pompásan sikerült Szilveszter estét rendezett. Gyönyörteljes látványt nyújtott az a sok mulatni vágyó, életvidor urasszony és urleány, akik az est fényét jelenlétükkel emelték.

A műsor eléggé érdekes és élvezetes volt. Nyitányul **Racz** Károly zenekara egy gondosan betanult fantáziát játszott, melyben **Zulu-Lulutól** kezdve a **Rákóczi** indulóig minden bent foglaltatott.

Farkas Imre ösmert jeles poéta néhány saját szerzette költeményével gyönyörködte a közönséget. Majd szintársulatunk közkedvelt primadonnája **Felhő Rózi** Huszka Jenőnek ujabban közkedveltségnek örvendő „Két veréb” című dalát, továbbá **Lotty** ezredeseiből a **Piger** Lylyt és a gólyát, végül **Manckton** „Postás fiú” indulóját és egy-néhány kitűnő magyar dalt a töle megszokott bravúrral a közönséget elbűvölő műveszi bájjal és kedvességgel énekelte.

Az énekszámokhoz **Rauschburg** Sándor ur szolgáltatta a zongora kíséretét. Diszkrét simulékony játéka méltó keretet képezte a művész énekszámainak. Önként értetődik, hogy minden énekszámot szünni nem akaró tapsal honoráltak a jelenlevők.

Bosnyák Zoltánné, **Lenkei** Hedvig a **Vigszínház** tagja **Teller** Czeczélia tanárnő zongora kísérete mellett **Bob** hercegből egy melodramatikus részletet kitűnő hanghordozással értes teljesen adott elő. A jellemző pointirozással megjátszott zongora kíséret ugyancsak frenetikus tapsviharra készítette a műértő közönséget.

Ezután **Sebestyén** Géza szintársulatunk jeles és művész tagja egy komoly és egy humorisztikus költeményvel mulattatta a jelenvoltagekat. Mint minden alkalommal, úgy ezuttal is meglátszott, hogy amit mond azt megérti és átérzi. Interpretáló képességénél fogva már ma is jóval kiemelkedik a tuzatszínészek sorából. Úgyes előadását szíves tapsokkal jutalmazták. Ezután a sok különféle értékes tárgyakból álló tombola játék következett. Majd neki fogott a fiatalok az igazi komoly munkának s míg ezek **Terpsichorének** hódoltak, addig a küszöbön lévő újévi számláktól borzadó apák **Bachusnak** áldoztak.

Szólt a zene, repedt a hur, a jó kedvető pontra hágott a ravasz kis **Amor** pedig csintalanul röpitette nyilait. Hogy sebzett-e? arról **Hymen** rovatunk fog annak idején beszámolni.

A minden ízében sikerült, kedélyes mulatság reggeli 5 óráig tartott.

A jelenvoltagek névsorát legjobb igyekezetünk dacára is csupán hiányosan sikerült összeállítanunk és ezuttal, neheztelések elkerülése végett a hiányos névsor közlését mellőzzük.

— cs.

Az új évhez.

Ködben születél, fekete gyászt hoztál,
Minket a végzet arat, csépel, rostál;
Aztán az őrlés, szitalás jön sorba,
Beh kevés a liszt! Hejh be sok a korpa!

Ködben születél, fekete gyászt hoztál,
A magyar nemzet pellengéren ott áll,
Nem menekült, hajh: bár kinyit a börtön,
Jaj, hogy a gyávát föld nem nyeli rögtön!

Lám Sándor

árakon. A n. é. közönség becses pártfogását kéri

üveg és porcellán üzlete Piacz és Hatvan-u. sarkán.

Ajánlja leszállított árakon ebédlő, szalon és hálószoba függő lámpáit. Elvállal képkeretezést aranyozott, barokk secessió s rámákból díszes kivitelben rendkívüli olcsó

tisztelettel

Lám Sándor.

Ködben születél, fekete gyászt hoztál,
Nincs a kezeden párolgó rakott tál,
Van ezédar koldus vén, piszkos iszákja :
K i e g y e z é s n e k kéregető zsákja.

Ködben születél, fekete gyászt hoztál,
Íme : az osztrák vigyorogva ott áll,
Szegény magyar nép fillértelen, póre,
No, derék szomszéd : nyúzd meg, itt a bőre !

Debreczen, 1903. jan. 2.

Sebestyén diák.

NAPI HIREK.

Isteni tiszteletek.

Kolnáz vasárnap az Isteni tiszteletek a református templomokan a következő sorrendben tartatnak meg, Nagy templomban Csighy Andor s. lelk. Kiss templomban Jánosy Zoltán lelk. Új templomban Nánassy Lajos s. lelk. Ispotály templomban K. Tóth Kálmán lelk. Szegény házban Hajdu Zsigmond püspök titkár. Caapó-kerti imaházban Kovács János népisk. flügy.

A szerkesztőségéből.

Ifjabb Móricz Pál lapunk felelős szerkesztője elutazott. Tavolléteben Loránt (Lőw) József segédszerkesztőnk felelős.

Az irodalom gyásza.

Az újév gyászt hozott a magyar irodalomra. Bartók Lajos, a Kisfaludy-társaság tagja, a Petőfi-társaság alelnöke, a kiváló magyar költő és drámaíró, volt országgyűlési képviselő, ma reggel hét órakor a Vöröskereszt-kórházban meghalt. Sajátságos egyéniség szállt sirba Bartók Lajossal. Időkre szóló nyomot nem hagy vissza az irodalomban; művei nem azok közül voltak, amelyek új irányt szabnak, vagy valamely nagy határállomást jelentek a magyar irodalomban. Mindamellett értékes jelentősége volt az irodalomban. Neve nagyon gyakran megjelent nagybecsű könyvek czime alatt, a szinlapokon, hírlapokban. Egy elterjedt életrajznak, a Bolond Istóknak is szerkesztője volt. Szorgalmas és kiváló tehetséges munkása volt az irodalomnak s így halála minden körülmények közt fájdalmas veszteséget jelent.

Részvett mint képviselő a politikában is közelmúltban. Epponabilis egyéniség volt és így számtalan ellenséget is szerzett magának. Talán több elleuséget, mint jóbarátot. De a politikai pályáról leszorulván, az ellenségek száma is megcsökkent. Most pedig kihűlt teteme előtt el kell némulnia minden ellenségnek. Csak azt fájjalja mindenki, hogy egy jeles magyar poétával és drámaíróval szegényebbé lettünk. Olyan poétával, aki sokat küzdött, sokat szenvedett is, de akinek sikerei és eredményei is voltak, amelyek mindig elismerést érdemelnek.

Csak ötvenkét éves volt. Életének férfikorának teijében halt tehát meg.

A Csokonai-kör Kovács József polgármesterhez.

A Csokonai-kör legutóbbi választmányi ülésében elhatározta, hogy üdvözlő iratot intéz, annyival inkább, mert a Csokonai-kör sokszoros és szoros kapcsolatban van Deb-

reczen városával. — Az üdvözlő levél így hangzik :

A Csokonai-kör őszinte tisztelettel üdvözlő tekintetességét a polgármesteri székekben, teszi azt nemcsak abból a köteles figyelemből, melylyel a város minden testülete a város feje, Polgármester ur iránt tartozik, hanem abban a tudatban, hogy a Csokonai-kör, Debreczen ez egy irodalmi hivatású társasága nem remélhet nagyobb sikert magasztos czéljai szolgálatában, az irodalmi érzék fejlesztésében, a magyar irodalmi műveltség terjesztésében és a város halhatatlan szülőtte Csokonai emlékének apolásában, ha Debreczen városa s a város élén Polgármester ur hathatós erkölcsi és anyagi támogatáson nem részesítik körüket. Midőn tehát megújítjuk üdvözlő jó kívánságainkat, arra kérjük Tekintetes Polgármester urat, kegyeskedjék szíves jó indulatát és nagybecsű pártfogását kiterjeszteni a Csokonai körre is, melynek választmánya nevében maradtunk Tekintetes Polgármester ur iránt kiváló tisztelettel és hazafias üdvözléssel Debreczenben 1902 december 31. Géresi Kálmán a kör elnöke, Kardos Albert a kör titkára.

Üdvözlések a bizottsági tagválasztás alkalmából.

Az a fényes győzelem, melyet a debreczeni függetlenségi párt legújában a bizottsági tagok választásánál elért, az ország minden részében örömet kelt. Bakonyi Samu orsz. képviselőhöz számos üdvözlő távirat érkezett és érkezik még ma is. Az üdvözlő táviratok közül szószerint alább adjuk Kossuth Ferencz, az országos párt vezérének és Thaly Kálmán városunk I. kerület szeretett képviselőjének Bakonyi Samuhoz intézett üdvözlő táviratait.

Kossuth Ferencz távirata így szól :

A bizottsági tagválasztásokon pártunk győzelméért üdvözlétemet küldöm független érzelmű polgártársainknak.

Kossuth Ferencz.

Thaly Kálmán dr. üdvözlő távirata így hangzik :

Értesítést hálásan köszönöm. Pártunk fényes diadalán lelkemből örvendek. Boldogujéveket kíván mindnyájatoknak öreg hivetek

Thaly Kálmán.

A színházi felügyelő.

A múlt heti tanácsi értekezleten abban állapodtak meg, hogy a kulturtanácsnoki tárczát Csóka Sámuel veszi át és ő lesz a színház felügyelő. A szerdai tanácsülésen, hol a tanácsi munkamegosztást alapították meg, a kulturtanácsnoki osztály vezetését Oláh Károly tanácsnokra bízták és a színház felügyelő továbbra is ő marad. Ez a megoldás igen helyes és szerencsés, mert Oláh Károly ezideig is nagy elfoglaltsága mellett becsületesen és teljes megelégedésre végezte a magára vállalt teendőket és jövő működése elé annál nagyobb bizalommal nézünk, mert most minden idejét a kulturális ügyeknek szentelheti és benne megvan a tudás mellett az akarat is, hogy Debreczen kultur aját fejlessze még tovább.

A városi tanács munkabeosztása.

Debreczen város új tanácsa első rendes ülését szerda délután tartotta Puky Gyula Főispán elnöklésével. Az ülés megnyitása után Puky Gyula főispán üdvözölte Kovács József polgármestert, ki csupán csak arra kérte a tanácsot, hogy jóindulattal és rokonszennel támogassák. Ezután áttértek a munkabeosztásra. Végeredményében a tanács következőképen állapodott meg: Főjegyző, jog és pénzügyi tanácsnok Vecsey Inre, gazdasági tanácsnok Király Gyula, rendészeti, közegészségi tanácsnok és színház felügyelő Oláh Károly, adóügyi tanácsnok Szabó Kálmán, árvaszéki elnök és iparügyi tanácsnok B é s z l e r Károly — A jegyzői kart így osztották be: a jog és pénzügyi bizottság előadója, központi választmány jegyzője, Varga Károly; rendészeti; gazdasági bizottsági és népnevelési bizottság jegyzője Tóby Elek dr; árvaszéki, nyugdíjbizottsági jegyző Tóth Emil dr; polgármesteri titkár, a közegészségügyi bizottság, állandó statisztikai bizottság jegyzője Varga Elemér dr; színházi bizottság jegyzője Kovács Kálmán tb. jegyző. A közigazgatási gyakornokok beosztását a polgármester hatáskörébe utalták. Ennek a tanácsi értekezletnek eredményét ma délelőtt tartott első rendes tanácsülésen emelték tanácsi határozattá és hitelesítették az értekezlet jegyzőkönyvét is.

Bucsu Oláh Károlytól.

A katona és illetőségi ügyosztály tisztviselői tegnap délelőtt vettek búcsút volt főnököktől Oláh Károly tanácsnoktól, a ki huzamos ideig vezette ezt a fontos ügyosztályt nagy buzgósággal szeretettel. A tisztviselők nevében Vetessy Béla rendőrfogalmazó intézett szép beszédet a más ügyosztály vezetésével megbízott tanácsnokhoz, kifejezte a tisztviselők mély sajnálatát volt főnökük eltávozásá felett. Oláh Károly meleg szavakban köszönte meg az ovációt, biztosította volt tisztviselő társait, hogy jó indulatát ezután is megtartja velük szemben. Ezután Szabó Kálmán, az ügyosztály új vezetője beszélt. Lendületes, beszédben buzdította munkatársait a komoly kitartó munkára. Ezzel a búcsuzás és üdvözlés véget ért.

A függetlenségi kör bálja.

A debreczeni függetlenségi kör bált rendez f. hó 17-én (szombaton). Erről a bálról, talán már irni is felesleges. Debreczen közönsége jól ismeri azokat a hamisítatlan magyar izü, fényes sikerü táncmulatságokat, melyeknek egyike lesz a most rendezett bál is, és melyre a rendezőség a következő meghívót bocsátotta ki :

MEGHÍVÓ. A debreczeni függetlenségi kör által 1903. év január hó 17-én, szombaton, az „Arany Bika“ szálló dísztermében rendezendő zártkörű t á n c z v i g a l o m r a Belépti jegy személyenként 2 korona. Jegyek előre válthatók a kör helyiségében. Felülfizetések hírlapilag nyugtáztatnak. — Kezdeté este 8 órakor. Jóízü ételek és italokról gondoskodva lesz.

a legtekéletesebb fényképek **Harth Gusztáv** műtermében készülnek.

Ugyszintén ajánlja a t. cz. tisztviselő uraknak **arczképes igazolványhoz** szükséges fényképeket a legelőnyösebb árban.

Tisztelettel **Harth Gusztáv** fényképész. Debreczen, piacz-utca 34.

Alkalmi ajándéktárgyaknak

A városházáról.

A városházán szorgosan folyik a költözködés munkája. Az újonnan választott két tanácsnok Szabó Kálmán és Csóka Samu már elhagyta hivatalos ténykedéseinek régi helyét. Szabó Kálmán Olah Károly hivatali helyiségébe, Csóka Sámuel pedig az adóügyosztály tanácsosi szobájába költözött át. Olah Károly Vecsey Imre két szobáját foglalta el, Vecsey Imre pedig a főjegyzői hivatalba költözött. Körner Adolf tanácsnok a régi helyén marad. Az új polgármester Kovács József tegnap már átvette az ügyek hivatalos vezetését és egész napon át a városházán volt. Pár nap alatt végbe fognak menni a hivatalok átadásai s aztán minden a rendes mederbe tér a városházán.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Daróczi István — Booa Erzsébet Zombor Károly — Hubert Margit Schnel Ede — Molnár Julianna, báró Durneiss Gyula — Reviczky Melánia, Buglyó Ferencz — Fülöp Eszter, Lakatos Mihály — Németi Mária, Káposztás Imre — Toth Terézia, Nagy János — Gyöngyösi Julianna, Német András — Piránszky Róza, Nagy János — László Erzsébet, Kaszás István — Burai Julianna, Mlle István — Kövér Klára, Orbán Péter — Bonyhai Eszter Albrecht József — Koszorda Anna, Haas Adolf — Grósz Mathild, összesen 15 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentették be: Ludman Erzsébet 5 éves gyermek, Kecskés János 30 éves hentesmester, Lantos Julianna 4 éves gyermek; Nagy Erzsébet 1 hónapos csecsemő, özv. Rásó Lajosné Kubinyi Eleonóra 90 éves, Dalmi László 21 hónapos csecsemő, Kovács Jánosné Filek Róza 21 éves, Kubinyi Andor 16 hónapos csecsemő Kovács Zsuzsanna 2 éves, Juhász Mihály 74 éves, Szücs Lajosné Nagy Julianna 65 éves, Horváth István 20 éves, Szatmári László 6 éves gyermek, Matkó Ferencz 14 hónapos csecsemő, Nagy Márton 63 éves szabómeister, Berecki Anna 5 hónapos csecsemő, Kovács Ferenczné Ilyés Julianna 22 éves, Simon Józsefné, Major Sára 80 éves, Géder István 53 éves igáskocsis, Szabó Julianna 26 éves cseléd, Siksz Julianna 6 éves gyermek, Orosz János 71 éves szegényházi ápoló, Kémery Mikó Lajos 56 éves hivatalnok, Papp Eszter 7 éves gyermek, Ring Erzsébet 3 hónapos csecsemő, özv. Somogyi Albertné Csurka Zsuzsanna 70 éves, Marozsán Szeréna 1 hónapos csecsemő, Morvay Károly 55 éves hivatalnok, özv. Varga Danielné Czina Sára 64 éves, Varga József 1 hónapos csecsemő, Korondi Lajos 2 hónapos csecsemő, özv. Korom Bénéaminné Pallay Julianna 87 éves, Bihari János 4 hónapos csecsemő, Székely Béláné Tömöri Erzsébet 36 éves, Balog Margit 5 éves gyermek, Kozák András 50 éves napszámos, Seres Mária 20 napos csecsemő, Balog Sándor 14 hónapos csecsemő, Hiripó Gábor 47 éves talpigás, Almási István 6 napos csecsemő és 3 halva születés. Összesen 42. Minthogy továbbá ezen idő alatt összesen 50 születés (26 fiú 24 leány) jelentett be, úgy a születések 8-al multák felül a halálozásokat.

A debreczeni jótékony nőegylet

árvaházának karácsony fájára adakoztak: Vámos Károly 20 kor, Tolnai Daniél, Vadon Sándor 5-5 korona, Wessprémy Zoltánné, Szabó Lajosné, S. Szabó József, Vértessy Lajosné 4-4 kor, Rátz Géza 2 korona, Donogán és Somossy 18 kendő, Horváth Jánosné szőlő, alma, kalács és cukorka, Szabó Mihály 1 hordó z. ir, Nagy József 1 véka buza, Sesztina Jenőné 4 kendő 2 kö-

tény, Hornyak Andrásné 3 téli kendő, özv. Konrád Danielné 1 ko füge, Bagossy Kálmánné 2 füzér füge, Vásári Andrásné 1 véka kalácsliszt és mézes kalács, Szabó Kálmánné 2 tál cukrász sütemény és 1 ruhának való, Kaszanyitzky Andorné 20 pohár, Riesz Lipótné 2 tál cukrász sütemény, Medgyaszai Sándorné tepertő és szalonna, Mitrovics Gyuláné 1 tál tészta, Némethi Józsefné 1 skatulya cukorka. — A népkönyhára érkezett adományok 3-ik kimutatása. Egy asztaltársaság a kispipában 40 kor., beszücsbányai posztógyár 20 kor., Kaszanyitzky Endre, Dr. Freund Jenő (Koszoru megváltás), Stegmüller Árpádné 10-10 kor, Szalai István állatorvos 5 korona, Molnár Mihály sertéskereskedő 1 sonka. 1902. decz. 14. — decz. 31, tehát 18 nap alatt kiszolgáltatt 8326 adag étel. Debreczen, 1903. jan. 2. Szücs Kálmán főegyl. penzt.

Közvacsora.

A helybeli Székely Társaság az általa rendezett s oly fényes sikert ért Székely Bazar berekesztése alkalmából f. év és hó 6-án esti 8 órakor a Bika-szálloda disztermében zártkörű társasvacsorát rendez, utána pedig szokás szerint táncz következik. — E társasvacsorán a bazar rendezése munkájában résztvevő urhölgyek és hozzátartozóikon kívül — résztvesznek a Székely Társaság alapító, rendes és pártoló tagjai, valamint azok, kik meghívására igényt tarthatnak. Az idő rövidsége miatt e czélből személyére szóló meghívók nem bocsájtának ki, hanem egyrészt az elérésítésnél közreműködött urhölgyek és a bazar-rendező bizottság tagjai, másrészt, az állami törvényhatósági és magán hivatalok zóstai uton aláírási ivatek kpnak, hogy ismerőseink és a tisztviselők körében aláírásokat gyűjtsenek. — Ezen aláírási ivatek a társasvacsorán résztvenni akarók számára idejében való megállapíthatása végett folyó év és hó 4 dikén, — vasárnap déli 12 óráig a nyitva lévő Székely bazar pénztárához szolgáltatandók be, hol is a társasvacsorára szóló jegyek már akkor átvethetők, illetve kifizethetők. Egyebekben az aláírási ivatek kellő tájékoztatást nyújtanak. A rendezőség névsorát annak idejében közöljük. A Székely Bazar rb. elnöke.

Az izr. nőegylet álarozos bálja.

Az izr. nőegylet által rendezett január 10 iki jelmezes és álarozos bál iránt óriási érdeklődés mutatkozik a közönség körében. A Bika disztermének összes páholyait előjegyezték már, sőt nagyon sokan vannak, kik az esetleg megüresedő páholyokra felüljegyezték. Epen ezért az elnökség felszólítja azokat, akik páholyokat foglaltak le, hogy a jegyeket mentől előbb váltsák ki, nehogy késlekedésük folytán valamelyik felüljegyzettnek adják el a páholyt. Akik pedig nem dominóban, hanem a megbeszélte virág, vagy másféle jelmezben szándékoznak megjelenni, sziveskedjenek ezt az elnökönél bejelenteni. Rég látott már Debreczen olyan festői képet, mint az álarozos bál jelmezes felvonulása lesz, nem is szólva a tarka színpad, alkalmi ujság és egyéb mulattató dolgokról, miknek összeállításán nagyban buzgólkodik a rendezőség.

A tábornok és hat szál rendőr.

A Gotterhalte, amelyet hivatalosan néphimnusz-nak csufolnak, amelyet nálunk füttytel fogad az utca és gyűlöl minden magyar ember, már sok galibát okozott s fog is okozni a k. k. csökönyösség révén. Ezt az „ünnepi“ dalt, amelyet mindenütt botrány követ, ahol felharsan a rezesbanda csinadrattája, végre sikerült egy k. u. k. generális urnak — komikussá tenni. Báró

Mertens, a VI. hadtest vitéz főparancsnoka ez az ur, akinek ezennel köszönetet szavazunk. Báró Mertens urat losonczi szemleutjakor természetesen a Gotterhaltéval fogadta a katonabanda, a diákság pedig, mint ahogy megirtuk annak idején, macskazenével felelt a magyar református zsoltárból osztrák himnuszszá plagizált hóhérsótára. Mertens tábornok most Löcsén járt és tartva attól, hogy a feltve-féltett — nótán sérelem esik, a löcsei rendőrséget kérte föl, hogy akadályozza meg a tüntetést. Így esett meg aztán, hogy a hadverő tábornok ur és vitézi kardcsörtető kisereje hat szál rendőr sorfala közt érkezett meg Löcsére s a rendmarczona öreinek oltalma alatt hallgattak végig a — Gotterhaltét. A humoros esetben csak az a felháborító, hogy magyar hatóság emberei védik meg az inzultustól azt a dalt, amelyet minden magyar ember gyűlöl, De ez mit sem változtat Mertens generális ur ötletének naiv humorán.

Hölgyek öröme.

Ezrekre menő elősmerő levél bizonyítja, hogy a legjobb szer a szépség ápolására az általam készített híres dr. Lehman féle arczkenőcs. Egy tégely ára 1 korona, hozzávaló szappan 80 fillér. Poudér 1 doboz ára 1 korona, Csak nevem és arczképpemmel ellátott tégelyt kérjünk és fogadjunk el! Kérem egy próbarendelvényt venni. Gyarmati Emil városi gyógyszerháza a Szent Háromsághoz Baján. Viszonteladók nagy kedvezményben részesülnek.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jó barátok és ismerősök, valamint a „Debreczeni Dalegylet“ és a „Kereskedő Itjak Dalköre“, kik is elhunyt kedvesünk végtisztességtételen megjelentek s ez által is bánatunkat enyhítették, fogadják ez uton legőszintébb köszönetünket. A gyászoló család nevében: özv. Kémery Lajosné.

Az „Arany Bika“ szálló átvétele.

Tisztelettel értesitem Debreczen város nagyérdemű közönségét, hogy az „Arany Bika“ szállót 1903 január 1-én átveszem. Az átvétel első percétől kezdve az összes helyiségek, ugymint a kávéház, az étkező termek, a vendégszobák, külön helyiségek, utcai kimérés, valamint a diszterem zavartalanul és fennakadás nélkül a nagyközönség rendelkezésére állanak. Az „Arany Bika“ összes helyiségeinek berendezése teljesen új; azonban a javítások és átalakítások a mostani téli időszakban keresztül nem vihetők. ezért nyárra maradnak; de ez a vállalatnak a nagyérdemű közönség legfokozottabb igényei kielégítésére való törekvés és dékességét nem gátolja. Kérem a nagyrabesült közönség szives jóindulatu támogatását. Mély tisztelettel: Debreczen, 1902. decz. 30. Németh András és Társa.

Köszönetnyilvánítás.

Az „István“ gőzmalom társulat munkásai önképző és segélyző köre által a múlt év utolsó napján a Margit fürdő disztermében megtartott Szylveszter estélyen a következők sziveskedtek felülfizetni: Mayer Emil igazg. ur 10 kor., N. N. ur 10 kor., Soós János ur 4 kor, Biró József ur 1 k., N. N. ur 2 k., Ktánor István ur 2 kor., N. N. ur 2 kor., Skot Ferencz ur 2 k. 40 f., Kovács Piroska urnő 1 kor., Demetrovics Pál ur 80 f., Hormy János ur 20 f. és Hajnal Lajos ur 20 fill. összesen 36 k. 60 f., mely szives adományokat a fenti kör nevében hálásan megköszöni Debreczen 1903. január 2-án Kovács József a kör pénztárnoka.

Alföldy Károly

táncziskolájában a második tanfolyam megkezdése a közbejött ünnepek miatt január 3-ára halasztatott. Beiratásokat elfogad bármely időben lakásán Péterfia u. 2 sz.

A Horgony - Pain Expeller.

(Richters Linimentum Cadsici comp.) igen népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás-köszvény, csuszal stb. nél a Horgoná Pain Expellerrel való bedörzsölések, mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járvány kórna, minő a kolera és hányóhas folyás, az altestnek Pain Expellerrel való bedörögölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziszér jó eredménnyel használható az influenza ellen is es 80 fillér, 1 korona 40 fillér és 2 korona árban ma legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-fele Horgony Pain Expeller”, vagy „Richter-fele Horgony Liniment“-et tesék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

Érdekes számok.

A helybeli állami anyakönyvi hivatal múlt évi bejegyzései összehasonlítva az 1091. évvel, a következő statisztikai adatokat tartják elénk:

1. Házasságot kötött:

	1901. évben.	1902. évben.
Január hóban	51	69 (+18)
Február	67	78 (+11)
Márczius	59	41 (-18)
Április	30	31 (+1)
Május	60	56 (-4)
Junius	34	45 (+11)
Julius	29	27 (-2)
Augusztus	35	28 (-7)
Szeptember	37	32 (-5)
Október	46	41 (-5)
November	82	71 (-11)
Deczember	74	68 (-6)
Összesen:	604	584 (-20)

2. Születési esetek:

	1901 évben		1902 évben.	
	fiu	leány összesen	fiu	leány összesen
Január hó	116	100	107	111
Február	99	100	101	113
Márczius	113	118	133	114
Április	103	79	182	120
Május	104	100	204	108
Junius	117	117	234	125
Julius	116	102	218	107
Auguszt.	109	95	204	126
Szept.	111	103	217	121
Október	104	113	217	152
Novemb.	117	86	203	108
Decz.	122	101	223	123
Összesen	1331	1214	2541	1431

3. Halalozási esetek:

	1901. évben.		1902. évben	
	férfi	nő	össz. férfi	nő
Január hó	70	73	143	89
Február	75	77	152	87
Márczius	80	103	183	95
Április	85	67	152	91
Május	79	75	154	105
Junius	87	99	186	107
Julius	101	83	184	92
Augusztus	80	78	158	82
Szept.	75	74	149	64
Október	90	62	152	82
November	70	82	152	74
Deczemb.	77	93	170	92
Összesen:	969	963	1935	1041

4. Összehasonlítás.

Múlt évben a legtöbb házasság február hóban (78), a legkevesebb július hóban (27) kötött, a legtöbb születés október hóra (268) a legkevesebb február és december hónapokra (213) végül a legtöbb halalozás június hóra (200), a legkevesebb pedig szeptember hóra (127) esett.

Múlt évben szemben az 1901-ik évvel házasság 20-al kevesebb kötött, születési eset 220-al és halalozási eset 50-el több fordult elő. A születési esetek nagymérvű emelkedése igen öröndetes jelenség városunk népességének szaporodására nézve. A gyermek halandóság azonban sokkal kedvezőlenebb volt a múlt évben, amennyiben 98-al több 5 éven aluli gyermek halt el. (1901 évben: 769, 1902 évben: 867.)

A születési és halalozási eseteket egybevéve a város lakossága a múlt évben természetes úton 776 fővel szaporodott, a mennyiben születési eset 2761, halalozási eset ellenben csak 1985 fordult elő.

Debreczen 1903 január hó 3 án.

tisztelettel

Járossy Lajos.

Borivóknak, kik a bort savanyuvíz-mel szedetik, retik vegyíteni, mindenek előtt a

WATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legtisztább égvényes
SÁVANYU-KUT

ajánlható. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak otette kellemes, ingerlő mellékizt ad, annélkül, hogy azt feketére festené.

12958 - 1902. Sz. Tkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

A debr. kir. tvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kalászi Kálmán végrehajthatónak Tolvaj József ellen folytatott végrehajtási ügyében a debreczen kir. tvszék a debreczeni kir. bíróság területén levő a debr. 379 sz. tjkvben A + 392 hrsza. felvett 2756 régi népsorszámu házastelekre egészben 2898 kor.-ban megállapított kiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül **1903. január 28. d. u. 3 órájate** kir. tvszék árverési termébe kitűzetett.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Az árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni avagy az 1881.LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elösmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék, mint tkvi hatóságnál és Debreczen város rendőrségénél teintheők meg.

Kelt a debr. kir. tszék mint telekkönyvi hatóság, Debreczen, 1902. okt. 28-án.

Hogedüs

kir. tvszéki bíró.

Uj! Czimbalom Uj!

Pedálos 75 forinttól feljebb.

Legujabb találmányom zongora vasszerkezettel. Zongora tisztá csengő hangu 10 évi jótállás, 3 havi ingyentanítás. 2 évig sem keil hangolni, részleifizetés. Mindenféle hangszereket nagy választékban tartok és azok alkatrészeit, kitünő hegedüs és czimbalom hurok, czimbalom fevjott hur l drb. 9 krajczár saját műhelyemben készült. Javitásokat művészies szakértelemmel barminemű hangszer a legkomplikáltabbat is felelőség mellett készitek. Régi hangszeret veszek, vagy becserelek.

Becses pártfogását kérve,

tisztelettel

Komáromi M.

műhangszer készítő.

Hangszerterem főtér 41. Első em. főtörszédel szemben.

Arany érem! Arany érem!

Kárpáti mellszörp

köhögés ellen

mell és tüdőbetegek részére.

Ez a szörp mell és torok bajoknál, elnyálkásod s, rekedtség, idült hurut, inger és számarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengésnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 160 fill., egy kis üveg 1 kor.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas-Tátrán található gyógyfüvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz 50 fill.

Kárpáti melltea.

Egy nagy csomag 80 fill. egy kis csomag 40 fill. Szintén kitünő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógy szerésznél Kassán. Debreczenben Tth Béla [Tisza palota.] Dr. Rothschnek V. Emil, és Mihailovits István gyógytárában.

Schrader Gyula

likőr-töltési.

Schrader Gyulától, Feuerbach - Stuttgartban. A legjobb és leg egyszerűbb mód házihasználatra likőroket előállítani.

Arjgyezeket és prospektust küld az Ausztria és Magyarországi főraktár: Maager W. Wien, III/3. am Hegmarkt 3.

Csak 5 koronába

kerül 4 1/2 kiló legfinomabb a gyártásnál megszűrt különféle illatu

Pipere-szappan.

Szétküldését utánvét vagy a pénz előlegesenni küldése mellett teljesíti A. Spitzer Bécsben IV/1. Kettenbrucken gasse 12/D.

TERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

PÖSTYÉN-FÜRDŐ

Csúz, köszvény, Ischias, Exsudatumok egyedüli sikeres gyógyhelye. Télen is nyitva. Kinek az utazás nehézkes, használjon **házi kúrát** a postyáni iszappal, mely a házi orvos kezelésében minden gyógyszert felülmúl. 5-10 kg. iszap, 10-20 üveg hévvel egy kúrára elegendő.

Használati utasítást, téli prospectust szívesen küld a **fürdőigazgatóság.**

Leszállított árak! Ritka alkalom!

Az idény előre haladottsága miatt az **összes ŐSZI és TÉLI női-ruha és costum szöveteinket, mosó bársonyainkat, bluz, ruhaselymeinket a meddig a készlet tart mélyen leszállított árak** mellett árusítjuk el.

Bosznay J. és Társa

divatáruháza
DEBRECZEN, Kossuth utca 5.

Ne vásároljanak csekély értékű gyakran hamisított rumot.

Eszenciák ártalmasak az egészségre. Battle Axe Jamaica Rum el van ismerve, mint **The Nectar of Jamaica.**

Minden üveg megtöltése a czég ellen-
őrzése mellesz eszközölve.

A. A. Baker & Co London E. C.

Ezen jegyet az összes kulturállamokban a törvény védi.

Debreczenben kapható Csanak József, Geréby Fülöp utódai, Kontsek Géza, Komlóssy Lajos fűszer és csemege kereskedéseikben.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik készvényenél, eszénél és megpüléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerésznél Budapest.**

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

A Debreczeni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet.

Saját termésű fajorainkból egy eddig nem árusított csoportot hoztunk **Simonffy u. 2. sz.** alatti irodánkban forgalomba, mely alkalomból szíves figyelembe ajánljuk alanti

Árjegyzékünket.

Csemege borok.

1901. é. Furmint Félasszu	1 üveg	2.— kor.	1.— frt
„ Kadarka	1 „	1.20 „	— .60 kr.
„ Muskotály	1 „	— .60 „	— .80 kr.

Pecsénye borok.

1901. é. Rajnai Rizling	7/10 liter	1.20 kor.	— .60 kr.
„ Furmint	1 „	1.— kor.	— .50 kr.
„ Ezerjő	1 „	1.— kor.	— .50 kr.
„ Olasz Rizling	1 „	— .90 kor.	— .45 kr.

Asztali borok.

1901. é. Asztali Fehér	1 „	— .68 kor.	— .34 kr.
„ Siller	1 „	— .60 kor.	— .30 kr.
„ Ürmös	1 „	— .60 kor.	— .30 kr.

Ujbor.

1902 évi Asztali	1 „	— .52 kor.	— .26 kr.
------------------	-----	------------	-----------

Minden darab üvegért **16 fillér** fizetendő, mely árban azt vissza is váltjuk.

Debreczen, 1903. jan. 1.

Debreczeni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet.

Uj bor hordó számra 50 litertől kezdve jutányos árban kapható.

Eredeti H-Stollen lópatkósróf

mindég éles — ferde lépés kizárva.

Figyelmeztetés.

A H-Stollen patkósróf előnye abban van, hogy egy oly különös aczelanyagból készül, melyet csak e gyár használ. A ki magát a károsodástól megóvni akarja — utasítson vissza minden utánzatot s a vásárlásnál csakis a mi régóta legjobbnak e ismert **Eredeti H-Stollen lópatkósrófnak** kérje, melyen az itt látható védjegy van. „Leonhardt Cob.” Berlin-Schöneberg.

Vezérképviselőt osztr. Magyarországra **Kaszab és Breuernél.** Budapest, VI. kerület.

Egyedüli butorgyár és szabadalmazott asztalok gyára Debreczenben. **Kárpitos és díszítő műtermek.** Alapított 1875

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a legjobb hírnévnek örvendő gyáramat tetemesen

megnagyobbítottam

és több kitüntetésben részesült butorkészítményeimből a legegyszerűbb kivittől a legfényesebbig nagy rak-tárt tartok.

Lelekiismeretes kiszolgálás! Polgári árak!

Tisztelettel

Schwarz Vilmos

cs. és kir. udvari butorgyáros.
Gyár: Szalka-u. 5. Üzlet helyiség: Piacz u. 71. Saját haz.

Bőr-tisztítószer „Globin“

felülmúlja az összes eddigieket.

Globin

a legszebb fényt adja, a bőrt puhává és tartóssá teszi.

Kapható **DEBRECZENBEN** fekete és egyéb más színekben:

Deutsch Lajos, Elfenbein és Klein, Grünberger Ignác, Hirschfeld Armin, Keiner és Schwarz, Kertész Sándor, Klein és Deutch, Kohn Adolf és fia, Kohn Márton, Mandel és Társa, Michälstädter utóda, Márkus Miksa, Neumann és Weisz, Rosenberg Dezső, Tóth Ferencz, Weidner Gusztáv, Weidner József, Tolnai Dániel, Klár Adolf és Révész Zsigmond uraknál.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL

orvosi kitünőségek által mint dr. Braun tanár, udv. tanácsos, dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag dr. Kraft-Ebin tanár, udv. tan., dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhg tanár, dr. Nuesser tanár udv. tan., dr. Schauta tanár, dr. Wofeinlechner tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánltatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.

Kitüntetések: XI. orvosi congressus Róma 1894. IV. Gyógyszerész és vegyészeti congressus Nápoly 1894. Kiállítás Venedig 1894. Kiel 1894. Amsterdam 1894. Berlin 1895. Páris 1895. Quebec 1896. Turin 1898. Quebec 1897. Canea 1900. Nápoly 1900. Páris 1900.

Több mint 1200 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer kiváló ize miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. **Üvegekben 1/2 liter á K 2.40, 1 liter á K 4.40** árusittatik minden gyógyszertárban.

I. Serravallo gyógyszertár Triesztben.

Nagy választékban.

Minden nagyságu Téli gyapju kendők, férfi, női és gyermek alsó Tricó ruhák és harisnyák, Erancoia, Cosmanossi színes, fehér Pique és Sinór Bachetek a legszolidabb szabott árak mellett kaphatók:

Jánossy József és Társa.

Vászon és kézmű raktárában Debreczen,
Piacz-utca főtözsde mellett.

Táncziskola megnyitás.

Van szerencsém a polgár családok tudomására hozni, hogy f. hó 7-ikén, szerdán a

polgári táncziskolát

s 13-ikán, kedden pedig az

iparos táncziskolát

megnyitom a „Korona” czimű tánczteremben
Csapó-utca 17 sz.

Tandij: 5 forint. Zenedij: 2 forint.

Maradtam tisztelettel

Schaf János

táncztanító.

Boros Testvéreknél

divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velezek a versenyben létező **legolcsóbb árakban**. Maradékok féláron.

Olcso forrás Narancs, citrom, dőlgyümölcs, kávé és friss teában Kohn Henriknél Debreczen, Gróf Dégenfeldtér 7-ik szám.

Gyönyörűen éneklő

iskolázott hangu kanári madarak olcsón beszerezhetők Péterfia u. 26.

Párisi világkiállítás 1900. „Grand Prix.”

Legmagasabb kitüntetés!

Előbbi 7 kiállításon a legelső díjakkal kitüntetve.

A gyár naponta
40,000 párt
készít.

Szent-Pétervári
SÁRCZIPÓK (Galoschni)
hócipők, Storm Slippers.

Csak
akkor
valódi,

ha a
talpán
védjegye van.

Egyedüli főraktár: **Messtorff, Behn & Co Wien I.**
Detail eladás minden jobb cipő, gummi és divatáru üzletben.

Egyedül valódi angol

Gyógyszerész A. THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és veteményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatásu gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégibb bajokból is. 2. Kötő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepető gyorsan gyógyítja a gyomor, szélgyörcsöt s a tagrágatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalmaktól s kigyógyít a Hämorrhoidákból, szeliden mozdítja elő a székélést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájröthadások s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a fejfőgést, a szájnak s a gyomornak büztét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és belbajoknál, u. m. sebeknél, lázhőlyag, szemölcs. égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiütéseknél, megszünteti a fejfájást, szakgatást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a mellékelt zöld mezejű **apácza-védjegyre!** Hamisításoktól legjobban óvakodunk, ha **egyenesen** gyáramból Auszria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinában 4 kor, 60 fillér. Kevesebb nem küldetk. Szétküldés előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle **Centifolia kenőcsöt** használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmak enyhítésében utólérhetetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvesedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgöyülés, a lábna járás közben történt kisebelése, fagyás és égés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb. eseteiben. 2 tégely csomag csomagolással postadíjjal együtt 3 kor. 50 fil. Temérdek előismerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada” a tégelybe van-e égetve. Eme két gyógyhatásában utólérhetetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régibb, annál jobb, nem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segítség, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak hasznontalau elpredáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készletben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bizonyos, hogy az én kitérő szerem, ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cim:

Apotheker Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb a **RETHY-féle**

pemetefü czukorkánál,

de vásárlásánál vigyázzunk és határozottan **RETHY-félet** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz ára 60 fillér.

Csak **RETHY-félet** fogadjunk el!

